

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. XIII. Superiorum paterna, at contemperata condescensio ad subditos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

ad instituti sui primævam observationem, extin-
xit. Ita verbo-tenus habetur in historia vite,

CAPUT XIII.

*Superiorum paterna, at contemperata condescensio
ad subditos, est medium conservans regula-
rem vita communitatem.*

I. SI Superiores nimis affabiles & familiares suis
se subditis faciant, se viles & contemptibiles
in eorum mente se faciunt: si è contra nimis duros
in omnibus sese exhibeant, charitatem & confiden-
tiam eorū ad se impediunt: & illos involuntarios
sentiunt, dum ad mendicandum, conquerendum,
aut laborandum eos emittere volunt. Utrumque
impedit vitæ communis sociabilem stabilitatem;
itaque temperamentum debet esse, extremorum
exclusivum, & mediū observativum. Si Superior
humili quadam animi benignitate animos suorū
lucrari potuerit, libentiùs ad vitam communem
amplectendam se resolvent: & si charitatis man-
suetudinem ostenderint erga illos, magis eos fa-
cient sibi devinctos, trahetque ad omnem volun-
tatem suam, si secundū divinam regulata fue-
rit. At in his omnibus studebit medium virtutis
attingere; prout suprā insinuavimus. Alioquin
infelici omine eveniet, quod S. Aug. 2. civit. 16.
prædixit: *Si lex iubens adsit, & Spiritus juvans desit,
etiam reatus prævaricationis accedit.* id est, si Su-
perior velit leges multas subditis imponere, nec
tamen spiritu paternæ pietatis illos adjuvare; &
sibi, & subditis occasio seu causa erit peccati.

II. Com

II. *Condescensio* illa debet esse contemperata taliter, qualiter præscribit *S. Gregor.* l. 1. *Registr.* epist. 24. *Sic servanda est virtus humilitatis, ut non solvantur jura regiminis; ne, dum Prælatus quisque plus se quam decet, dejicit, subditorum vitam restringere disciplina vinculo non possit.* Hinc illa caveat, quæ contemptum pariunt, ex quo relaxatur vis gubernandi. De quo *S. Chrisost.* homil. 13. *In his quidem quæ ad se pertinent, se contemnatur, sanè constantissimè ferat; ita enim per patientiam virtus prædicationis ostenditur: verum in his, quæ aliorum tangunt salutem, contemptui non pateat; id quippe non mansuetudinis est, sed stultitia.* Præterea cum non omnia omnibus, nec omni tempore expediant, ut dicit *Ecclesiast.* 37. 31. potius obesset, quam prodesset aliquorum humoribus, quorum sensus & cogitatio prona sunt ad malum ab adolescentia sua; quique non possunt uti condescensione superiorum; sed potius cederet eis in occasionem laxioris vitæ, eversionem disciplinæ, ac materiam scandali: Et in quibus proinde verificaretur, quod dicitur *Prov.* 29. 21. *Qui delicate à pueritia nutrit servum suum, postea sentiet eum contumacem.* insuper *Prov.* 14. 12. *Est via, quæ videtur homini recta, novissima autem ejus deducunt ad mortem.* Ex hoc enim sæpe inordinationes & relaxationes reprehensibiles irrepsert in Ordines religiosos, quæ postea in pessimos degenerarunt abusus & corruptelas. Faterur quidem *D. Thom.* quòd si naturæ subditorum tractabiliore sint, & eis expedire videatur, Superior debeat vel possit se ac-

commodare sententiæ D. Pauli Theſſal. Facili sumus parvuli in medio vestri, tamquam si nutrix foveat filios suos: & inquit Angelicus Doctor tamquam nutrix, qua scilicet condescendit infanti, balbutiendo ei loquens, ut puer loqui discat; & in gestibus ei etiam condescendit: omnibus omnia factus sum &c. Si autem Superior nimia condescensione usus fuerit, prima quidem fronte conciliabit sibi animos talium subditorum, maxime si ad laxitatem proniores fuerint; & eas, qui religiosiores fuerint, sibi aversos faciet, immo in fine omnes sentiet contra se querelas effutientes corde indignabundo. Quod agnovit Climacus de officio Pastoris sic loquens: Qui verò secundum apparentiam in benignitate, & condescensione talibus indulgentiam donat, in tempore exitus facit se miserabiliter maledici, sicut qui eos magis seduxit, & non profectus utilitatem fecit.

III. Ubi autem Prælati bono exemplo, doctrinâ, oratione, & possibili accuratione conati sunt satisfacere cunctis officiorum suorum partibus, Deus eorum conatibus aderit, dans provectum & effectum illum, qui divinæ placuerit providentiæ, ad communitati adſistendum, cujus ipse Pater erit, & provisor, & gubernator, & conservator. Proinde ipse expleti & contenti esse possunt (ut loquitur *Alfonsus à JESU Maria* disc. 13. consil. ult.) tali enim modo perfecere, quod Deus ab ipsis requirit, ac divinæ gessere morem voluntati, quæ omnis veræ consolationis, animique expletionis fons, & origo est. Nec ipsos moveat, aut ægrè habeat, quod in sua communi-

tate cernere debeat nonnullos imperfectos, & remisso fervore enerviter viventes, qui ex regimine ipsorum eum, quem optarunt, non hauriunt animæ suæ fructum, immo præter hos etiam reperiantur in eadem communitate, qui facile conquerantur, eumque affligant. conturbent, & persequantur. *Necesse est enim, ut veniant scandala*, Matth. 18. 7. Quid mirum? in parva communitate, cujus Prælatus fuit ipse Christus, unus fuit nequam & diabolus, & tamen ab ipso toleratus. Absit; ut propter hoc despondeat animum, immo potius amplius animum erigat, perque confidentiam in Deo roboret; quamvis in aëre arasse, aut supra petram seminasse sibi videatur: Deus enim etiam petram in terram optimam convertere tandem potest. *Habentes igitur talem fidem, multa fiducia utimur*, 2. Cor. 3. 12.

IV. *Cupimus autem unumquemque vestrum eandem ostendere sollicitudinem ad expletionem spei usque in finem, ut non segnes efficiamini, verum imitatores eorum, qui fide & patientia hereditabunt promissiones*. Hebr. 6, 11. Hoc proinde est, quod Salvator noster (teste S. J. Chrysostr.) sub parabola Satoris docere nos voluit, ut, attentò eò, quod divinus fator fecit & quotidie facit, ad idem præstandum nobis animum adderet, prout patet ex his ejus verbis in Matth. cit. à D. Thom. in incat. aur. *Per hanc parabolam discipulos erudit, etsi plures audientium eos fuerint qui pereunt, ut non propter hoc desides sint: quia nec propter hoc Dominus, qui omnia prævidit, destitit à seminando*. Tales Prælati sciant, quòd impensò non frustran-

di sint labore, quamvis omnibus adhibitis mediis nihil proficiant. Immo (ut ait cit. auctor) e contra, si in his cum moderatione debita indefessi sint occupationibus, tum Deus faciet ipsis favores speciales & non absimiles illis, quales Deus fecit Moyfi, dum conat⁹ fuit populum murmurantē per desertum deducere, pro iisque orare, ipsiq; quo poterat modo providere cum premerentur fame & siti: is parum profecit in duræ cervicis populo; & tamen in omni virtute, & maximè in Dei amicitia profecit plurimùm.

V. Interim Superiores quicumque S. Bernardi saluberrimo monito se conformare studeant, qui inquit in sentent. *Vigilant illi super gregem, propter tria, videl. ad disciplinam, ad custodiam ad preces: ad disciplinam, propter morum correctionem; ad custodiam, propter diabolicam suggestionem; ad preces, propter tentationum instantiam: In disciplina rigor est justitiæ, in custodia spiritus consilii, in prece effectus compassionis. h. i:*

